

LAKIALOITE 93/2002 vp

Laki tuloverolain 96 §:n 2—8 momentin kumoamisesta

Eduskunnalle

PERUSTELUT

Vapaaehtoinen eläkevakuutus täydentää lakisääteistä työeläketurvaa. Vapaaehtoisella eläkevakuutuksella voi nostaa eläketulojen määrää tai jäädä osa-aikaeläkkeelle tai eläkkeelle jo ikänsä 60-vuotiaana.

Tuloverotuksen korkean tason seurauksena vapaaehtoisen eläkevakuutuksen vähennyskelpoisia vakuutusmaksuja on ryhdytty käyttämään hyödyksi veronmaksun keventämisessä. Toisaalta lakisääteiseen eläketurvaan tehdyt heikennykset ovat kasvattaneet vapaaehtoisten eläkevakuutusten kysyntää, kun niillä on paikattu tulevassa eläketurvassa tapahtuneita heikennyksiä. Pitkään jatkuessaan tämä kehitys saattaa johtaa siihen, että lakisääteisen eläketurvan tarpeellisuus asetetaan kyseenalaiseksi tai että sitä kavennetaan sitä mukaa kuin vapaaehtoinen järjestelmä kehittyy.

Verovelvollisella on oikeus vähentää puhtaasta ansiotulostaan lakisääteinen työntekijän eläkemaksu ja työttömyysvakuutusmaksu, omasta ja puolisonsa pakollisesta tai lakisääteisestä eläkevakuutuksesta ja tällaiseen eläkkeeseen liittyvästä rekisteröidystä taikka eläkesäätiössä tai eläkekassassa kollektiivisesti järjestetystä lisäeläketurvasta suorittamansa maksut. Myös vakuutusyhtiössä järjestetyn kollektiivisen lisäeläketurvan maksut ovat kokonaan vähennyskelpoisia edellyttäen, että tällä tavoin jär-

jestetty lisäeläketurva vastaa eduiltaan enintään rekisteröityä lisäeläketurvaa.

Lisäksi verovelvollisella on oikeus vähentää muun kuin edellä tarkoitetun vapaaehtoisen eläkevakuutuksensa maksuja 8 500 euroa vuodessa, jos vakuutukseen perustuvaa eläkettä vakuutussopimuksen mukaan aletaan vanhuuseläkkeenä maksaa aikaisintaan vakuutetun täytettyä 60 vuotta. Vakuutusmaksuja voi vähentää vain siltä osin kuin vakuutukseen perustuva eläke yhdessä vakuutetun pakolliseen ja muuhun vapaaehtoiseen eläketurvaan perustuvien eläkkeiden kanssa vanhuuseläkkeenä johtaisi etuustasoon, joka olisi enintään 60 prosenttia tulosta, jonka perusteella vakuutetun lakisääteinen eläke laskettaisiin, jos hän olisi vakuutuksen ottamiskuukauden tuloilla eläköitynyt.

Viimeksi valmistuneena verovuonna 1999 eläkevakuutuksen nettoverovähennys oli yhteensä 934 milj. markkaa eli 157 milj. euroa, josta valtionveron osuus oli 536 milj. markkaa eli 90 milj. euroa. Vähennyksen ennakoidaan kasvavan tasaisesti 20 % vuodessa. Näin ollen verotulojen menetys olisi tänä vuonna 271 milj. euroa (1 614 milj. markkaa). Nettovähennys on se verojen vähennyksen vaikutus, josta toisaalta vakuutuksen ottajat hyötyvät ja valtio ja kunnat menettävät verotuloina.

Vapaaehtoinen eläkevakuutusjärjestelmä on ollut aika-ajoin kovissa paineissa. Tämän

seurauksena järjestelmää ei kuitenkaan ole kokonaan lopetettu, vaan sitä on muutettu. Tästä johtuen vähennysjärjestelmästä on tullut varsin sekava, kun muutokset ovat koskeneet vain alkavia uusia eläkevakuutus sopimuksia.

Ulkomaisesta vakuutuslaitoksesta otetun vapaaehtoisen eläkevakuutuksen maksut eivät ole vähennyskelpoisia. Nyt julkisuudessa on ollut esillä, että EU ei hyväksy suomalaisten ja ulkomaisten yhtiöiden vapaaehtoisten eläkevakuu-

tusten erilaista kohtelua. Mikäli myös ulkomaisien yhtiöiden eläkevakuutusmaksut saadaan vähennysten piiriin, kasvavat valtion ja kuntien verotulomenetykset. Lisäksi järjestelmä muodostuu entistä sekavammaksi.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

tuloverolain 96 §:n 2—8 momentin kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun tuloverolain (1535/1992) 96 §:n 2—8 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 2—6 momentti laissa 896/2001.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Helsingissä 19 päivänä syyskuuta 2002

Säde Tahvanainen /sd
Susanna Huovinen /sd
Pertti Turtiainen /vas
Erkki Kanerva /sd
Anni Sinnemäki /vihr
Erkki Pulliainen /vihr
Matti Vähänäkki /sd
Kari Rajamäki /sd
Matti Kangas /vas
Esa Lahtela /sd
Klaus Hellberg /sd
Raimo Mähönen /sd

Reijo Kallio /sd
Tapio Karjalainen /sd
Annika Lapintie /vas
Jussi Ranta /sd
Marjatta Stenius-Kaukonen /vas
Esko-Juhani Tennilä /vas
Marja-Liisa Tykkyläinen /sd
Valto Koski /sd
Marjatta Vehkaoja /sd
Jouko Skinnari /sd
Marjaana Koskinen /sd